

KIADÓ HIVATAL:
Az összes Antalkönyvnyom-
dája, hova az előfizetés
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdekítő közlemények
küldendők.

Nyitott értekezésekben egy
sor közlési díja 10 kr.
Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Egész évre 5 frt. —
Félévre . . . 2 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt 25 kr

SZERKESZTŐSEG.
Beliczey-ut. 15. szám
hova a lap szerelmi ré-
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Vegyes iskolázás.

A hasznos intézményekhez föltétlen elismeréssel és jóakarattal támogatással csatlakozik a közönség, míg a káros következményű reformoktól hideg mellőzéssel fordul el mindenki. Talán ez az oka, hogy minden dolgot mi a nyilvánosság elé van szánva — jól meg kell fontolni, nehogy a kezdeményező felsüljön tervével.

Vannak azonban esetek, melyekben az eszme életrevalóságát, illetve káros voltát a gyakorlati próba dönti el, mely ha sikerül az eszmének diadalt szerez; ellen esetben használaton kívül hagyja. Ez utóbbi sors érte a vegyes iskolázatást is újabb időben. És miért? Azért mert világosan kitűnt, hogy a vegyes iskoláknál több az erkölcsi kár, mint a tanulmányi haszon. E tapasztalat készítette az államot ez indította a felekezeti iskolákra, hogy a fiuk oktatását a leányokétól külön választassza.

Nem is igen találunk mai időben jobb módú községekben felekezeti vegyes iskolát, annál kevésbé az állami iskolákban.

És most micsoda hír kering a városban? Hát az, hogy az államilag segélyezett társulati polgári leányiskola elemi osztályait néhányan vegyes osztályokká akarják változtatni csupán azért, hogy az úri gyermekeknek legyen családi rangjuknak megfelelő iskolájuk.

Ez utóbbi tekintetben osztónak is véleményét a kezdeményezőnek akkor, ha egy különálló fiú iskola létesítésén fáradoznak, mert ez sok oldalról indokolt és szükségét képez; de már fiukat lányokkal együtt iskoláztatni, merőben ellenkezik elvünkkel.

Avagy nem sok panasz merül-e föl így is

naponta arról, hogy a neveldei lányok a deákok után s ezek a neveldelek után járnak leveleznek, szóval tanulókhöz nem illő viszonyt kezdenek.

Enek fejlesztésére kelle bőségesebb táp mint az, hogy a kis fiuk még együtt létük alatt ismeretséget köthetnek egymással a melyet felnőtt korban bizonyosan nem fognak elfeledni.

A vegyes iskolának erkölcsi hátrányairól sokféle adatokat szolgáltatathatnának azon néptanítók, a kik vegyes iskolában működnek.

Kár tehát szóba hozni a vegyes iskola felállítását, sőt örülhet minden iskola fenntartó, minden tanító, minden szülő, ha a vegyes iskolázástól szabadulhat.

De vizsgáljuk anyagi oldaláról a kérdést vessünk számat leányiskolánk fentartásának körülményeivel s azt találjuk, hogy polgári leányiskolánk több oldalú segítség árán tartatik fenn, minék következtében sem az intézet vezetőinek, sem a választmánynak nincs joga ily kényes természetű reformot az intézet kebelében létesíteni.

Az alapítók joggal ragaszkodhatnak ahhoz, hogy ők kizárólag leányiskolára adják az alapítókét. Az állam, mivel inteniója és törvényével a vissza fejlesztés ellenkezik, könnyen megvonhatja a további segélyezést. A jótékony nőegylet és egyes nemes lelkű iskolabarátok elfordulhatnak az intézet támogatásától, s mi lenne ez esetben polgáriiskolánkból? valami helyett semmi.

Ha pedig az erre jogosított közgyűlés adna létet a vegyesiskolának, szörnyen megbélyegezné magát olyan falukkal szemben, hol az egyszerű gondolkozású földmives nép

is immár belátja, hogy a vegyes iskola sok bajt szerez a tanítónak, erkölcsi sülyedést a gyermekek mindkét nemének s ezzel együtt bánatot a szülőknek.

Hagyjunk fel tehát polgári leányiskolánk vegyessé tételének eszméjével, ne riaszszuk el jóakaró pártolóinkat az intézet iránt tanúsított készséges áldozat hozatal további gyakorlatától, ne romboljuk le önérdékből társulati leányiskolánkat.

Törekedjünk inkább arra, hogy tanítóképezdéknek gyakorló iskolát s egyben főgymnasiumunknak előkészítő elemi fiúiskolát alakítsunk. Ennek létrehozásáért küzdjön az intelligencia, vegye pártfogás alá a város, támogassa a főgymnasium, mert ez csakugyan nélkülözhetetlen szükség; de a leány nevelését ne háborgassuk!

Tűzoltóságunk biztosítása.

A helybeli önkéntes tűzoltóegylet parancsnoksága legközelebbi ülésén elhatározta, hogy a működő tűzoltótagokat halál vagy rokkantság esetére biztosítja, s ennek mielőbbi fogantatását a városi képviselő testületnél kérelmezni fogja.

Üdvözljük a parancsnokságot ezen nemes törekvésében s egyszersmind rámutatunk azon előnyökre, melyek a biztosításból úgy a tűzoltókra, mint magára a városra is háramlanak.

Ezen biztosítás 60 önk. tűzoltó után évenként 273 koronába kerülne, egy-egy tag 2000 korona erejéig biztosítottatnék. Ennek elvállalása esetén a város az önk. tűzoltóegylet alapszabályaiban kikötött segélyezési feltételek összeszerezhet a biztosító társulatra ruházná át.

TÁBOZA.

A hadnagy ur kalandja

Irta: Zilahy Ágnes.

Lakott egyszer a szomszédunkban egy asszony, tisztességes polgárnő: asztalos-mester volt az ura; rossz, kiesapongó, kerhely, részeges és végtelen gomb ember. Rút, veres szakállú, bütykös orrú, kidagadt szemű férfiú; de úr a háznál. Parancsolt a feleségnek; megrendelte, hogy inge hófehér legyen, eszmája tükrében megláthassa reggel naponta a saját édes ábrázatát; olyan tükörfényes legyen. Udvart főpörni és minden más házi dolgot végezni, szent kötelessége volt a szegény asszonynak, azért a tisztességért, hogy Kovács Jánosné asszony lehetett a neve.

Az asszony tiszta, munkás nő volt, éjjel-napot üszetve fáradozott a folyton felmerülő vagyoni rések betömésén.

Egykor csinos lehetett, de fehér, hamvasszöke arca most már néhány ráncszal volt borítva.

Haja meggyérült és összes szálai közül a hamis fonatok világosan kilátszottak tornyos fésűje alul.

Elnyűtt kartonruhája, csoszogó papucsai már nem mutattak eszabos képet.

Jóska, az örökbe fogadott kis árva fiú, elhalt testvérének hátramaradt magzata, volt csak az egyetlen lény, a ki fölött az asszony teljhatalommal uralkodott.

Minden, férjétől szenvedett sérelmét, bánalmát néha tettelesen is visszadobta Jóska, aki az inas szerepét megcsökönyösödött, buta hallgatással vitte.

Saját, igen csinos kis házuk volt. Az ablak alatt, léczkerítéses kis kertben, gazdagon nyíló virágok árasztották kellemes illatjukat az egész háztájra s a tiszta, homokkal borított udvarra. Az asszony soha el nem hanyagolta láladatos virágainak esti locsolgatását.

Néha fáradtan, ha rendbe szedte magát, székelt vitt és leült a paszuly-lugasba pihenni. Az ura ilyenkor mindig felöltött, rózsás hangulatban vacsorát követelő és ámbátor feleségének hetekig egy krajczárt sem adott a konyhára, sokszor mégis gúnyorosan jegyzé meg:

— Beh jól van dolgod asszony, bizony jobban tennéd, ha amíg heversz, dolgoznál valamit pénzért, hogy ne tartsalak ingyért.

Az asszony ilyenkor dühös, elkeseredett pillantást vetett az urára, kissé motyogott is, de azért mindig helyt állott az urát kiszolgálni.

A szép kis utcái szobában, a mely fénylett a tisztaságtól, mindig katonatisztek laktak, hagyományosan váltván fel egymást.

Igy került egyszer oda egy osztrák-német főhadnagy, kis fekete ember, két oldalra fésült szakállal, kiberetvált állal. Lomha tekintete, izgó-mozgó lénye miatt szerfölött hasonlított a borzhoz. Arról volt ismeretes, hogy a potyát nagyon szerette.

Csakhamar kikémlelte Kovácsnéknál is a ház szellemét és a dolgok állását és itt is alkalmazta sok helyen kipróbált fogásait.

Jóska, az asszony szivarvégéket osztogatott apró szolgálataiért. A gazdát alkalomadtán letegezte s maga mellé ültette borozgatni. A háziasszonynak életrehalálára udvarolt — titokban; zsembjeit madárcsicsérgésnek nevezte, férjét pedig kegyetlen lénynek, aki nem becsülte meg a gyémántot, a mely véletlenül birtokába tévedt.

— Hija, — szölt néha, — ha az a gyémánt enyém lehetne, drágá aranyos Julesa néniem s megforgatta ilyenkor, derékon ragadva az „aranyos néni“, amúgy katonásan.

Ugy kacagott az asszony, úgy mosolygott a szája és felragyogott már rég elhamadt szeme, hogy öröm volt nézni.

Jól is volt aztán Kovácsnéknál dolga, a gazda is egekig magasztalta fényes, nemes tehetségekkal ékeskedő lakóját.

Az egész ház talpon volt a szolgálatra minden időben. Volt vacsora, ha „restelt“ elmei hazulról; reggeli, ha egy átdözsölt éjszaka után káposztalevesre vágyakozott, — azonnal az asztalon termett.

Ezentúl egyre csinosabb lett minden a háznál. A legjobb ételek susterogtak, szerzetek a serpenyőkben, naponta várva a legkedvesebb vendéget, és az nem is soká várattott magára. Így fejlődött az idill: a férj testi-lelki barátja lett élet-halálra kész „igaz barátjának.“

Az asszony egypárszor kivételes hangulatában előállott a férjének, hogy mondjon fel a lakónak, mert az őt „kisérteti“: de a férj ilyenkor durván kikapta, félrelökte s kijelentette, hogy olyan bolond, vad izlése nincs a világon senkinek se... Ezzel a

Tekintve, hogy a város különben is kötelezve van a közveszélyben megsérültek és így esetleg a tűzoltókat is munkaképtelenségek idejére segélyezni, temetési költségeket fedezni, az említett biztosítás nem tekinthető a község részéről új teher vállalásnak; sőt némely tekintetben előnyök; mert a biztosítótársulat nem csak ápolási díjat nyújt napenként 2 koronával, hanem halálesetén a jogutódoknak is 2000 koronát fizet ki egyszer s mindenkorra. Ugyanannyi összeget nagyfokú rokkantság bekövetkeztével. Ezen biztosítás tehát remélni engedi azt, hogy a tűzoltóegylet állandóbb tagokkal fog szaporodni.

A biztosítás tárgyát kizárólag azon halál, rokkantsági és mulékony keresetképtelenségi esetek képezik, melyek az ö. t. egylet tagjait tűzszolgálat, mentés, gyakorlat és őrszolgálat teljesítése közben akár Szarvas város területén belül, akár pedig a szomszédos helységeken belül, feltéve, hogy a halál vagy rokkantság kizárólag valamely külső erőszak által, nem szándékosan előidézett baleset közvetlen következménye.

A biztosításból kizárva a 18 éven aluli és 65 éven felüli egyének; továbbá nagy mértékben rövid látók, felette nehezen hallók, megcsönkítettak, vakok, süketek, sánták, iszákosok vagy kik más súlyos és állandó testi fogyatkozásban, vagy betegségben szenvednek.

Addig is míg az ö. t. egylet ez irányban indokolt kérelmét betérjesztén a városi képviselő testülethez jónak láttuk a fentebbieket az eszme mielőbbi megvalósulása érdekében megpendíteni. Gondolkozoznak annak anyagi oldaláról a város érdekeit védelmezni hivatottak, közvetlen előnyeiről pedig a lakosság nem tűzoltóegylet tagjai, kik tűznél ugyan épügy kockáztatják testi épségüket mint az egyleti tűzoltók, a biztosítás előnyeit azonban még sem elvážhetik. Saját érdekek követeli tehát az ilyen áldozatkész, derék, erőteljes férfiaknak, hogy az önk. tűzoltó egyletbe a biztosítás életbelépte esetén nagyobb számmal iratkozozzanak be.

A gyámügyek állása Békésmegyében.

Pénztárak állása. Vármegyei önálló gyám-pénztárban az 1893. év II-ik felének időközében összesen 1.714.441 ft 92 kr. pénz és pénzértékű kötvény állott pénztári kezelés alatt.

Ezen összegből a községi pénztárakra 1.552.935 ft 28 kr. a központi gyám-pénztárra 161.506 ft 64 kr. esik.

Az 1.714.441 ft 92 krból, rendes kezelés alá volt utalványozva 1.403.219 ft 50 kr., mely összegből kölesön adott mennyiséget 1.229.646 ft 39 krt képezett közpénzi pedig 173.573 ft 21 kr.

Községi pénztárakra esik a jelzálogi biztosítás mellett kiadott összegből 1.116.855 ft 32 kr. a központi kezelt gyám-pénztárra pedig 112.791 ft 7 krajczár.

A pénztárkézszeleiből a községi pénztárakban 153 78 ft 10 kr. a központi kezelt gyám-pénztárban 20.465 ft 11 kr. várt elhelyezésre.

Letéiben takarékpénztári betétként elhelyezve 268.296 ft. 29 krt állapított meg; ezen összegből a községi pénztárakra 242.932 ft 29 kr. a központi kezelt gyám-pénztárra 15.363 ft. 38 kr. esett.

A gyám-pénztárakat tartalékalapja összesen 170.212 ft. 21 krt. tett ki; melyből a községekre 103.355 ft. 13 kr. a központi kezelt gyám-pénztárra pedig 12.857 ft 8 kr. esett.

Legnagyobb tartalékalappal 46.824 ft 50 kr. B. Csaba, legkisebbel 30 ft — Kondoros község rendelkezik, Nagy-Szénás és Pusztaszent-Tornya községeknél semmi tartalékalapjuk nincsen.

A kölesön adott pénzek fedezetül szolgáló kötvények, jelzálogilag mindenütt biztosítva és szabályszerűen elkönyelve vannak, a pénzkészletek pedig takarékpénztárakba helyezték el.

A községek képviselőtestületei, az 1877. XX. t. cz. 201. §-nak rendelkezéseit a gyám-pénztári pénzek elhelyezését illetőleg mindenütt betartják, be van tartva ugyancsak mindenütt az 1877. XX. t. cz. 202 §. követelménye is, s a nagykorúság bekövetkeztével a gyámoltak pénzei s pénzértékű tömegei, az illetők nyugtái ellenében rendszerint kifizettetnek,

b. Pénztári ügyvitel. A pénztári ügyvitel és könyvvizetés a vármegyei árvaügyi szabályrendelet I. Rész IV. fejezete értelmében van berendezve. Orosháza, Tót-Komlós Szent-András, Vésztő, Füzés-Gyarmat, Szeghalom és B. Csabán a gyám-pénztárak a községi pénztárakkal együttesen kezelteknek, míg a többi községekben elkülönözten, külön pénztáros és ellenőr alkalmazásával.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— **Szegényügy.** Szarvason 1893 ik év 2-ik felében a szegények ellátása irányban történt, u. m. a kórház ápolása és a heti segélyezés. A kórházban 41. az ápolásban 52 egyén részesült ellátásban, míg heti segélyt 58 egyén élvezett. Ezen segélyezések községünknek összesen 1783 ft 57 kba került.

— **Ipariskolai látogatás.** Dr. Krecsmárk János főszolgabíró, Kenyeres György és Holub N. iparhatósági megbízottak f. hó 11-én délután valamennyi ipariskolai osztályt hivatalosan meglátogatták.

— **Kedélyes fogoly.** Hegedűs Györgyné, endrődi dohány csempész a napokban töltötte ki 27 napi fogságát, melyet reá a törvényszék dohány csempészetért kiszabott Mődön a büntetés letelt, s öt bíró elé vezeték, ki neki az elkövetését megadja, alázatosan kéri Hegedűsöt a napszámját. Mítde napszám kell magának kérni a bíró. Hát kérem még bevoltam csukva sáprőgöttem meg fütöttem, ezért tán csak kapok napszámot, legalább 25 krt. adjanak naponta. És sehogy sem tudott megbékélni azzal, hogy neki nem adnak napszámot, holott ő dolgozott.

— **Munkáskör.** Szent-Andráson munkás-egylet alakult, mely alapszabályait jóváhagyás végett be küldte a vármegyehez.

— **Az alföldön létesíteni szándékolt nagy állami műút érdekében,** mely Békésvármegyében Ócsúd, Szent-András, Szarvas, Kondoros, Csaba, Gyulát érinten s Gyuláról Varsánd és Fekete-Gyarmaton át Nagy Zseréndig terjedne, hol is a Debreczen Fehértemplomi állami közúthoz csatlakoznék, folyó hó 17-én értekezlet volt a kereskedelemügyi miniszteriumban, melyre az állami út által érintett összes törvényhatóságok között Békésvármegye is meghívott. Megyénket az értekezleten dr. Fábry Sándor helyettes alispán. Terényi Lajos és Haviár Dániel országgyűlési képviselők képviselték.

— **A vármegye rendkívüli közgyűlésén** megelőzőleg, az állandó választmány folyó hó 23-án tartja ülését. A rendkívüli közgyűlésnek — mint már jeleztük — sok és fontos tárgya leszen, ezek között az útdó alap terhére felveendő egymillió kétszáz ezer forintos kölesön folytán a kiépítendő úthálózat, továbbá a vármegye községeit egymással összekötő távbeszélő is.

— **Egy gyönyörűsége anyja.** Timár Pálné endrődi szelidiekküetü amazonról szól az ének. Ez a jámbor teremtes mult év december havában nagy haragra lobbant azon, hogy 9 éves kis fiának egyszer egy vékonyka fűz vesszővel a körmire talált útni Knap Jánosné 75 éves öreg asszony sobbenni féktelen dühében neki ment Knapnének s úgy vágta be az árokba a szegény öreg asszonyt, hogy annak menten eltört a jobb karja. De hogy a dolog reá nézve kedvezőbb szímben tűnjék elő 9 éves kis fiát szörnyű módon összekozta és megverte, rajta temérdek sérülést ejtett s a gyereket ilyen állapotban az orvossal megvizsgáltatva lát lelatat vétetett fel a sérülésekről melyek az orvosi vélemény szerint 12 nap alatt gyógyultak be. Ezzel aztán ő is panasozta szegény Knapné, hogy ő verte meg gyermekét. Kisült azonban a turpissága s most majd a gyulai törényszék előtt, hová az ügy áttétett fog kérdőre vonatni és bizonyára igen szigorúan fog megbűnhődni e mustra anyja.

— **Filiér estély.** A helybeli polgári leányiskola helyiségeiben, folyó hó 24-én a szokásos fillérestély megfog tartatni.

— **Hány ügyvéd van a megyében** Békésmegyében a mult félévben 61 ügyvéd működött, városonként: Gyulán 14, Orosházán 8, Békésen 7, Csabán 9, Szarvason 9, Szeghalmon 4, Gyomán 3, Mező-Berényben 2, Endrődön 2, Kigyóson 1, Ócsúdon 1, Vésztőn 1.

— **Köszemlén.** A vármegyei útdó lastrom e hét folyamán leérkezett és 15 napig köszemlére van kitéve.

— **Új pénztárnok.** A tanítói árva takaréknaptár pénztárnokául Danó Samu orgonista-tanító lett megválasztva.

— **Kinevezés.** A földmívelési m. kir. miniszter Benczúr Sándor okleveles gazdaszt, Békésvármegye szarvasi járására, az állandó gazdasági tudósítót tiszttel bizta meg.

— **Jókai Mór** koszorús írónk azon alkalomból, hogy városunk őt diszpolgárává megválasztotta köszönő iratott intézett a mult héten előjáróságunkhoz.

— **A „Szarvas és Vidéke“** mult számának nyílt terében levő személyemmel foglalkozó cikkre nem reflectálok. Nem pedig azért, mert már a „Szarvasi Lapok“ 6-ik számában kijelenttem, hogy Dolesch Gézával többé semmiféle ügyben szóba nem állok, de még azért sem, mert magamévá teszem Pulszkynek azt a mondását „A kutyát a karrávan hald. Szarvason, 1894. febr. 14. Gruber Géza, kir. aljegyző.

beszédrel, csak az ő legjobb barátját akarná már újra elüldözni; de szerencsére ő az úr a házban s meg is mutatja, hogy nem lesz abból semmi.

És nem is lett, mert a főhadnagy ott maradt, békével élvezve minden kényelmet, amelyet ravasz és nemtelen esze kiszámított.

Az asszony sokáig küzdött, hajlott koráig ártatlan, egyszerű életet élt, nem ismerte az önvádat, s megalázó szögyent s erre büszke is volt; de hát ha egyszer hiába mondta férjének, hogy még van, aki őtet asszonynak nézi, — a férje nem hitte.

En eltávoztam a szomszédoktól, el még a városból is. A mesterember párból a sors ezalatt kereszmarost faragott.

De egy pár év múlva valami dolgom akadt ott újra.

Egyik külvárosban egész estig telt az időm; azon vettem magamat észre, hogy hirtelen szélvihar támadt, vastag, szemetes port kavarva szemembe; s sötétbarna nyári viharfelhők fenyegetőleg tornyosultak a láthatáron.

A villámok cikáztak, sűrűn követve egymást, a tompa mennydörgés mind hangosabbá vált. Nagy, ritkaszemű esőcseppek kezdtek hullani nyári ruhámra s védtelen kalapomra. Szorongó érzéssel, amint széttekintek, a közelben egy mulatókertben akadt meg a szemem; egész örömmel reméltem, hogy a vihar elmultáig ott megvonulhatok.

Önöt cigányzene hangzott.

Egy sötét zúgban, piros abrosszal leterített asztal mellett egy nő ült egyedül.

Kopott kartonruha volt rajta és dalolt vékony, bizonytalan hangon. Dala néha érezesen csongott, más-

kor elrekedt; de a cigányokat azért folytonosan dirigálta.

— No úgy morók! Ha' így la! — fel magasan huzzátok a vonót, vékonyan, érzéssel. Nem úgy! Kezdjétek újra:

„Elhagytál, megcsaltál,
Verjen meg az ég“

Vagy nem ezt, hanem a másikat:

„Felleg borult életemre,
Nem átkozlak, ne félj tőle!“

Eközben a vihar teljesen kitért, ömlött az eső, az akácfrák galyai töredevezve hulltak a vékony deszkafedélre, a szél süvöltött a falusi cigány vonóinak hangjai közé.

Az asszony folyton dalolt. Fél kezével eltakarta arcát a lámpa sugarai elől, jobb kezét magasan csóválta, fel az égnek emelve. Néha aprópénzt szórt, dobált a cigányoknak, vagy reájuk rivalt, közben nagyokat ivott az előtte álló borból, aztán elhallgatott.

Fantasztikus kép volt az, a zúgó vihar tombolása, a százados nyárfák galyainak ropogása között, a homályosan pislogó lámpa rezgő fényénél; a cigányok komoly arca, a szaggatott, bús-keserves magyar dalok akkordjai mellett; a siró asszony, siralmasan daloló vékony hangjával, ránczos arczával, bomlott kedélyével.

Alig ismertem fel benne az én régi szomszéd-asszonyomat, Kovácsnét.

Halálozás. Lapunk zártakor vesszük a szomorú hírt, mely városunk közszerepében álló földesurát Gróf Bolza Géza gyászborította, ugyanis anyósa Báró Bánhidy Béláné tegnap d. u. 4 órakor hosszas szenvedés után meghalt, Béke lengjen porai felett.

Pótelőadó. Haviár Dani városunk országgyűlési képviselőjét az országgyűlés igazságügyi bizottságában pótelőadónak választották meg.

Nagy szerencsétlenség történt hétfőre viradóra a csabacsüd és szörhalmi állomások közötti pályatesten. Ungér K. csabacsüd állomási előjáró vasárnap este szörhalmi collegájánál volt látogatónak és ott elmulatgatót hajnalig. Midőn hajnalban a kis háromkerékű velocipéd hajtánnyal haza indult a vonat szemközti jött vele Ungér K. levetette a sínéről a hajtánnyal s maga is a pályatestre állott s így várta a vonat elmenetelét. De úgy látszik cseppet sem volt óvatos, mert oly közel állott a sínhez, hogy a vonat mozdonya elkapta s ő a kerekek közé esett, s a kerekek jobb kezén keresztül menve kéz fejtét levágták azon felül még lábán és fején is megsérült. A szerencsétlenül járt embert reggel találták meg a munkások és vitték haza csabacsüdre. Jobb kezét amputálni kellett most már azonban túl van a veszélyen mintán fej és láb sebei jelentéktelenek. Ungér nem régen nősült egy gyermeke van.

Hegyí Gyula jónévű imitátor folyó hó 18-án a „Bárán” vendéglő nagytermében magán előadást fog tartani. Hegyí Gyuláról a „Mohács” című lap a következőképp nyilatkozik. „Hegyí Gyula a híres imitátor vasárnap este a kaszinó termében előadást tartott, érdekes és mulató speciális művészetével teljesen elragadta az egész néző közönséget. Különösen a cevaláribucit oly művészi szavaltával alakította, hogy a meghatótságtól a közönség nagy része a zsebkendőjét emelte fel könnyeit letörölni s elfelejtett tapsolni oly nagy volt a hatás.”

Gazdászati és kertészeti díszmű. Valóban joggal nevezhető ennek a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő ez ideig főárjegyzéke, a melyet gondos és kitűnően tájékozott szerkesztésű szöveg mellett a számos fekete ábrák nem is tekintve ragyogó színnyomatu 90 műlap díszít. Mauthner a múlt nyáron Amerikában járt és az ottani növénytermelő körök nagy haladottságot tanúsító munkáját tanulmányozva, rájött, hogy mennyire egyszerű lesz hazánkban is természetű színekben mutatni be a közönségnek a terményeket. Ezen káprázató csinnal kiállított tájékoztató mű a növények ismerete tekintetében nagy átalakulásokat van hivatva előidézni. Ha szép növényt ismertünk látásból, beszerezni óhajtottuk volna, de nevét esetlegesen nem tudtuk. A Mauthner árjegyzéke alapján azonban a természetű színezés nyomán ráismerünk és nevét leírását sőt számtalannak tenyészési módját is megtanuljuk e díszműből. Mauthner 184 oldalú katalógusa természetesen csak azoknak, kik rendeléseikkel megvásárolni óhajtják a céget, kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Ménlovak. Községünk részére beosztott 5 ménló folyó hó 15-én megérkezett.

A „Regény Szalon” 5-ik száma fekszik már előttünk, ami ismét alkalomul szolgál nekünk arra, hogy a kiváló tartalmu kiállítás és füzeteként 80 hasábra terjedő szépirodalmi folyóiratról a legszivesebben emlékezzünk meg. — Hogy mily híven teljesíti Zempléni P. Gyula a lapja s maga elé tűzött programot, mely szerint az idegen nemzetek legjelesebb irodalmi termékeit mutatja be hazánk nyelvén azt az eddig megjelent füzetek óriási anyaghalmaza igazolja a legfeszesebben. A francia, a spanyol, a lengyel regényirodalom e nemzetek legelső íróival van képviselve, Daudet, Pedró de Alarcon és Rodziewicz Mária azok, kik a Regény Szalonban együttesen kerültek és „Az evangélistán” „A tékozló,” „Szerelmből az a 3 nagy regény, melyek már magukban felérnek a folyóiratnak egész évi előfizetési árával. Coppée, Sladek, Will Carleton, Hammerling, Proels Steechetti a poéták, kik a francia, cseh, amerikai, német és olasz Parnassuson is fejedelmek. A Regény Szalonban bemutatott, jobbára nagyszabású költemények különlegességgé tették e folyóiratot már eddigé is mert nem volt még nálunk szépirodalmi vállalat mely feladatát tűzte volna maga elé, hogy az idegen költészet gyöngyeit ily tömegesen mutassa be. Sudermann Herman, Weisz Julian, Mrazewicz Milena, Juhani Aho, Baranzewich K. a német, bosnyák, finn és orosz novellairodalom mesterei, kik egy-egy remekszép elbeszéléssel vannak képviselve. — A legközelebbi számban már új regény kezdődik, Neerának, az olasz íróknak legelsőjének „Isten veled” című regénye, melyet a Regény Szalon olvasói számára megszerzett, hogy azt mindjárt „Juliette válása” Feuilleton kitérővígjátékának a mostani számban történt bevezése

után bemutathassa. — A Regény Szalon kiadóhivatála (Budapest, Népszínház-utca 26. sz.) a régi számokat folyton potoltatja és így az ujonnan belépő előfizetők az egész évfolyamot bármikor megszerezhetik. — A lap előfizetési ára negyedévenként 2 firt. Mutatvány számok bárhova szívósen küldetnek.

C S A R N O K,

A V á n d o r i f i ú k.

A „Szarvasi Lapok” számára írta: Szigethy Vilmos.

II.

A M Á S O D I K V Á N D O R I F I Ú.

Furfangos és kissé hőbortós is volt e tekintetben. Ha látott valahol egy kis jelenetet, a vagy hallott egy történetet, azon törte fejét, hogy miképpen dolgozhatná fel színdarabba. Jó szerencséje volt, hogy már estig kiment a fejéből a tizedik dráma terve is. Késő délután volt már, mire elment Irmától. Éppen a kapuban találkozott Molnár Laccival, a ki elvitte magával sétálni. Molnár Laccit éppen a drámáról akart beszélni, mire Imre hevesen odaszól. Kérlek ne említsd. Egész nap azt hallom emlegetni, utóljára még megutalom.

A mint neked tetszik. Beszürkült és bár lett volna még sok ideje, elment a színházba. Leült a már előbb vett helyére. Nem kellett neki a színház potya jegye, nem szorult rája, mondá, bármint erőltették rá.

A hordárok foglalták el a színház bejáratát előre megvett jegyekkel, melyeket drágábban árultak el. Legelőször a diákhely népesedett majd utána a többi helyen is mutatkoztak lassankint emberek.

Egészen megtelt a színház, a felespott árak és a hordárok drágasága dacára. Mindenki kívánsi volt a praemier-re, mert eredeti drámát már régen nem élveztek.

És Imre szorongva nézte végig, hogyan futkosnak a színpadon, a díszletekkel, hogyan káromkodik a díszítő a hibás munkára.

Még türelmetlenebbül nézte a lámpagyújtogatót, amint az ügyetlen gyújtogató odabökös a kis gyertyával a lámpák belébe.

De ez is megvolt. Jöttek az emberek és a nyugsgüsk szintén bántotta. Nem kérhetett esendét mert itt nem tehetto, hanem tünie kellett és már-már ohajva várta az este végét.

A karmester elfoglalta helyét és valami borongós, szomorú nyitányt kezdett dirigálni miadatt az összes népség szeme Imre felé irányozva. Az ott ni, a fekete ruhás, látja? Nem. Ahá, látom!

Ilyenféle beszédek néha elhatottak az ő fülébe is, de ő nem törődött velük, és mozdulatlanul ült helyén. Egyszer mégis körülnézett.

A diákhely zsufolásig tömve volt. Ugy szolván diák, diákhátán állt. Ez a része nyugtalanokodott a színháznak leginkább és Imre nem valami nagy bizalommal tekintett feléjük.

A karzaton máris rákezdték a tapsra, meg a lábdobogásra, hogy kezdjék már az előadást.

Végre föllebbent a függöny és elhalgatott minden zaj, csak a színpadra néztek, melyen egy nagy dráma legelső jelenetei játszódtak. Az első felvonás szerencsésen elmúlt, hanem senki sem akart tapsolni, még az oly annyira buzgó karzat sem.

Imre a világot sem nézett volna hátra.

Elpirult mint a rák, majd meg elsápadt.

Ez mintegy előjele volt a bukásnak.

Jöttek sorba a többi felvonások is. A harmadiknál a diákság elkezdett püsszgni, míg a közönség egy része tapsolt. A diákok abezngoltak, kiabáltak. Ezt látva a többiek, szintén két részre osztoak.

Az egyik tapsolt, a másik püsszgegett.

Már óriási botrány lett volna, de ideje korán leeresztették a függönyt. Mikor ismét felhúzták, ismétlődött a heez egy ideig, de még sem olyan nagyon, mint az előtt, végre megszűnt és a darab folyt zavargás nélkül tovább.

Szerencsésen befejezték. A szerzőt is kérték a lámpák elé, de a diákok rsmét. Nem kívánjuk látni! kiáltásokat hallattak, mire Imre incultálástól is tartva szépen hazament.

Másnap a napilapok nagyon lerántották a darabot már csak azért is, mert az académia tüntette ki.

Imre megundorodott a drámától, de még a fővárossal is megelőzött. Sietett is közeléből menekülni.

Bücsü nélkül távozott. Bántotta nagyon a felülés.

Erőssen megfogadta magában, hogy többé drámát nem ír.

Meg is tartotta fogadását és nemsokára felhangzott Vándorlak pagonyjai között Imre szerelmi lyrája. — — —

[Folyt. köv.]

Közgazdaság.

Az öcsödi takarékpénztár zármérlege az 1893 ik évről.

V a g y o n :

Felszerelések	80 firt -- kr
Váltó kölesönök	396521 " 68 "
Jelzálog	33361 " — "
Kötvény	16664 " — "
Készpénz maradvány	593 " 76 "
Összesen	447220 firt 44 kr

T e h e r :

Részvényalapítke	50000 firt — kr
Tartalék alap	700 " 91 "
Betétek	171091 " 56 "
Viszleszámitolás	215710 " 20 "
Folyó számlai betét	2 " 07 "
Átmeneti kamat	5264 " 48 "
Nyereség	4451 " 22 "
Összesen	447220 firt 44 kr

Kelt Öcsödön 1894 febr. hó 8 án.

Dezso Antal, Blaskó Lajos, Fejér Béla
pénztárnok, igazgató, könyvvezető.
Jelen zármérleget a kereskedelmi törvény 195 § rendelkezéséhez képes át vizsgálván annak teteleit a könyvi és segédkönyvek adataival teljesen egyezőnek találtuk. Öcsöd febr. 10-én
Szabó János, Györy Imre, Molnár Mihály
f. ü. b. tag, f. ü. b. tag, f. ü. b. tag.

M e g h i v á s

az öcsödi takarékpénztár részvénytársaságnak 1894. február 28-án délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében megtartandó

V-ik évi rendes közgyűlésére.

T á r g y a k :

1. Igazgatósági jelentés a lefolyt év üzleti eredményéről, a nyereség felosztásának megállapítása és a felmentvény megadása.
2. Az igazgatóságba három rendes és egy pótagnak választása.
3. Az igazgató és könyvelő évdíjának feljebb emelése, és az igazgatósági tagok napdíjainak megállapítása.
4. Netalán beadandó indítványok tárgyalása.
5. Jegyzőkönyv hitelesítőik választása.

Kelt Öcsödön 1894. évi február 11-én.

O l á h A n t a l
elnök.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
S Z I K E S A N T A L.

Eladó ház.

Szarvason a templom utcában 6 szobás úri lakással bíró ház, szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Gyomán

Hajnal Erzsivel.

Értesítés.

Temetkezési int. vállalatomat feloszlatni határoztam el, s ennél fogva a még raktáron levő érczkoporsókat, valamint a hozzá való kellékeket saját beszerzési áron alul is végleg kiárusítom.

Kérem szomorú esetek alkalmával jelen kedvező alkalmat felhasználni.

Tisztelettel
Nyácsik Soma utóda
B.- S zarvason.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár Bécsben I. ker. Singerstrasse 15. sz. a. „zum goldenen Feic sapffel“
Vértisztító labdacok ezeltől általános labdacok neve alatt, ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség melyben ezen labdacok csodás hatását ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitünő háziszertől készlet nem volna található.
 Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlatnak és ajánltattak minden olyan bajoknak, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe zavarok, májbajok, kolikák, vértolulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknak is így sápkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyeb: fájdalmak sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de meg gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan halálatból, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Április hó 30-án
 Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csodálatáért.

Maradok teljes tisztelettel.
 Pawlistik Ferencz, Köln Lindenthal.
 Hrasche Földiek mellett 1887 szept. hó 12.
 Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezem közé kerültek melyeknek hatását ezennel megírom. Én gyermekágyban maghütem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyáramir a holtak közé volnék ha az Ön csodálatremelő labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezer szer Nagy hálalammal van hogy z-n labdacok engem is tökéletesen kifogóknak gyógyítani a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.
 Knifcz Feréz.
 Bécs Ujhely, 1887 november 9.

Mélye tisztelt ur!
 A torrobb köszönetemet mondom ezennel Önnök 60 éves nagy nemém nevében. Az élet 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórásban már életét is meguntam melyről egyéb kénle is mondot midőn véletlenül egy dobozt kaptott az Ön kitünő vértisztító labdacsaiból azokat használatra foly tártékéletesen gyógyult. Legfőbb tisztelettel.
 Weinczettel Josefa
 Eichenraberant Gohl mellett 1889 marc. 27.

Tekintetes ur Aláírott ismételen kér 4 csomagot az Ön aloban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem tudom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacok értéke felett és az hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmélyebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerini használatára Önt ezennel elhatalmazom.
 Teljes tisztelettel Hahn Ignác
 Gotschedorf Kolbach mellett zilécia 1888 okt 3.

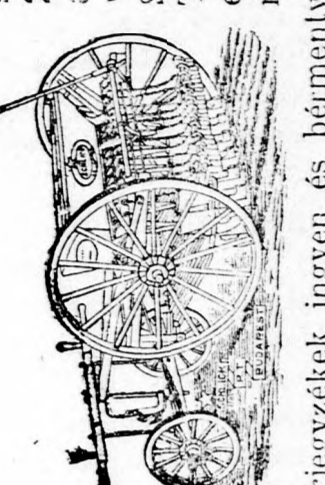
T ur
 Felkérem miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy dobozzal küldeni szeretnék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaiknak köszönetemmel hogy egy gyomorhurutot mely engem öt éven át gyötört meg szabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni a midőn legtorrobb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel. Zwicli Anna
 Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J. féle az arany birodalmi almához címzett gyógyszerfárában, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítenek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 fnt 05 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 fnt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi beküldésnél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik bérmentes küldéssel együtt) 1 csomag 1 fnt 25 kr. 2 csomag 2 fnt 30 kr. 3 csomag 3 fnt 35 kr. 4 csomag 4 fnt 40 kr. 5 csomag 5 fnt 20 kr. 6 csomag 6 fnt 20 krba kerül.
 NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt tűnöztenek ennek következtében kérem a s a k i s Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekintetök valódiaknak melyeknek használati utasír

hefer J. aláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.
Amerika közzvénykender gyors és biztos hatás legjobban minden közzvényes és szőz-bajban m. gerincgye bántalom tagszék gátatása has, migraine ideges fogfájás, főfájás felszaggatás stb. stb. elen 1 20.
Tannochinin hajkezes Pserhofer J. től Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között a legtorrobb orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított üveg s elen 2 fnt.
Általános lapas tündel tanártól Ütés és szúrás által okozott sebeknél mérgező, anatóknál ujjuk e sebes vagy gyuladt mell vagy más hely bajoknál mint kitünő szer lön kipróbálva 1 tige y 50 Bérme tve: 75 kr.
Magyal csom Pserhofer J. től ok év óta fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosab-zer el ismerve 1 csomag 40 kr. Bérmentve 65.
Ülőföld egy általános ismert kitünő háziszert hurut rekedt gördős köhögés stb. elen 1 üvegeskeára 50 kr. 2 eg bérmentve 1 fnt 50 kr.
Életesszenyia prágai eszek megrottott gyomor rossz emésztés és mindennemű alhasibajok elen kitünő háziszert 1 üveg csomag 22 kr 12 üveg 2 fnt.
Általános tisztító-szer Balczki A. W. től. Kitünő háziszert a szeszem zítés mint a következemeny in m főjegy, szédülés gyomorgörgő gyomorhev aranyér dugulás stb. elen 1 csomag ára 1 fnt.
Angol csodahájszam 1 üveg 50 kr egy kis üveg 12 krajcz.
Por a lábizzadás ellen Ezen por megszünteti a lábizzadást az által képződő kelemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint által marianiszervan ki próbálva a Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.
Golyva-hájszam kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajcz bérmentes küldéssel 65 krajcz.
Helsó vagy egérszén kitünő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknak. 1 csomag 1 fnt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetet összes bel és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletbenlétlen nem levők gyorsan és olcsón megszeresztenek. — Postai legrendelések a leggyorsabb eszközl telnek ha a pénzüsszeg előre küldetik nagyobb megrendelések utánvétellel küldenek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés ha az összeg előre beérkezik mely esetben postakötéségek sokkal mérsékeltebbek.

SCHLICK-féle vasöntöde gépgyár részvénytársaság **BUDAPESTEN.**
 Gyár és irodák Városi irodák és raktár Fiók raktár
 IV. ker. külső vaci-út. 29—35 Podmanicki utca 14. Kerepesi-út 77 szám
Gőz- és járgányépítő-készületek
 számos első díjjal kitüntetett szab. Schlick-féle
 2 és 3 vasú ekék, melyjű és egyétemes
 csatlakozó eredeti SCHLICK és VIDALS-féle egy
 vasu ekék, talajm való eszűzők valamint
 Schlick féle szab. Hataladás, sorbavetőgépek
 Takarmánykészítő gépek, darálóok örömaltnok
 és mindennemű gazdasági gépek Eredeti amerikai kevékető és marokrakó arató- és fűkaszáló gépek szállítható mezei vasutak sűb. Legtünnyosabb árak.
 Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
 Előnyos fizetési feltételek.

Eszenciák
 rum, cognac, mindenféle szesz, italok asztali likőrök és különlegességek azonnal elhibázhatatlan elkészítésére a legkitünőbb minőségben szállítok.
 Azonért ajánlok 80 fokú vegyileg tisztított eszenciát kellemes ízű borecet és főzőn éges ezetek gyártásához. Leírás és használati utasítások ingyen mellékeltenek.
 Kiváló eredményért kezeskedek. Árlapot bérmentve küldök.
Polák Károly Fülöp,
 Eszenciák-különlegességek gyára.
Prága.
 Megbízható ügynökök kerestetnek.

A. M. K. államvasutak gépgyára.
Gőzcséplőgarnitúrák, hengerkazános
Lokemebbilek, szalmakazalozó-gépek
 gőzkukoriczamorzsolók. Stibor körfűrészek mindig csak
A. M. K. államvasutak gépgyára vezérügynökségénél
 Budapest. VIII József körút 41. sz. a. rendelendők meg.

Magy. diszoklevelet
 kapta; oly kitüntetés, melyet kívül csak még egy francia ház mutathat fel. 999/C.
 Kaplato Szarvason: Réthy Sándor Húszter eszemege kezeskedőnél.
 az az élelmiszerek egészségügyi szempontból való nemzetközi kiállításán a bíráló bizottságtól különös megemlítésre méltóan.

